

KÜLÖNFÉLÉK

AZ EMBER ÉS A KORSZELLEM. Mi az ember? Tehetetlen báb, kit az idők vihara kénye és kedve szerint dobál? Vagy pedig, irányító tényezője az életnek, ki hatalmával kormányozza a történelmet? Ezek a kérdések állandóan foglalkoztatják az emberiség legjobbjait. Madách a Lucifer ajkaira adja azt, hogy az ember a korszellem játék-tárgya, mert — amint mondja — „nem a kakas szavára virrad, hanem szól a kakas, mert virrad”. A német nemzeti szociálizmusnak egyik kimagasló embere: Jagow, a napokban előadást tartott Budapesten a képviselőház delegációs termében, amelyben azt a tételt fejtegette, hogy „nem a történelem teremti a férfiakat, hanem a férfiak alakítják a történelmet”. Egyben elmondta, hogy Hitler vezér a rohamosztog lobogójára a következő jelmondatot íratta: „Férfiak alakítják a történelmet, férfiak állnak ma is európai népek élén, férfiak, akik ma is minden áron győznek és kivívják Európa jobb jövőjét”. Mi úgy érezzük, hogy a két végllet között mégis Madách találta el az igazságot, amidőn az Istenben való bizalmat és az emberi küzdelmet együttesen tekinti a történelem formáló erejének.

BERDE MÓZSA EMLÉKÜNNEPÉLY. A főtanács előtti napon, november hó 20-án egyházi főhatóságunk nagy jóltevőnk, Berde Mózsa, halálának 50-ik évfordulója alkalmával szépen sikerült emlékünnepelet rendezett a zsúfolásig megtelt kollégiumi díszteremben. Az ünnepélet egyházi ének és dr. Abrudbányai János dékán magasszárnyalású imája után, Józsa Miklós püspök úr nyitotta meg. Majd a püspök úrnak Berde Mózsa emlékezetére írt megkapó ódáját szavalta Sántha Ferenc V. g. o. tanuló. Berde Mózsáról megemlékező előadást tartott P. Szentmártoni Kálmán és érdekes megállapításaival, újszerű beállításával mindvégig lekötötte a közönség figyelmét. Dr.

Gündischné Fogarassy Klára Endre Béla zongora kísérete mellett Händel és Beethoven műveket énekelt szép előadásban, mély átérzéssel. Dr. Bodor András Berde Mózsa végrendeletét olvasta fel, mely után a közönség kegyeletes felállással adózott a nagy adakozó szellemének. Az ifjúság hódolatát Pásint Zoltán VIII. g. o. tanuló tolmácsolta. Dr. Gelei József egyházi főgondnok bezáró szavaiban kifejtette, hogy Berde Mózsa szelleme minket is kötelez, hogy nagylelkű adományainkkal, önzetlen munkánkkal egyházunk fennmaradását és virágzását biztosítsuk. Az ünnepély a himnusz éneklésével ért véget.

HALÁLOZÁS. Nagyajtai dr. Kozma Jenő ügyvéd, kormányfőtanácsos f. é. október 13-án elhunyt. A budapesti unitárius Misszió-ház megszerzése és átalakítása körül örökre elvülhetetlen érdemeket szerzett.

Pályázati hirdetés.

Az Unitárius Irodalmi Társaság a következő pályázatokat hirdeti:

1. *Józan Miklós* püspök úr adományából 50, azaz ötven pengő pályadíjat tűz ki *Péterfi Dénes* életrajzának megírására.

2. Dr. *Ferenczy Géza* elnök adományából 200, azaz kétszáz pengő pályadíjat tűz ki dr. *Költő Gábor* életrajzának megírására.

3. Dr. *Ferenczy Géza* elnök úr adományából 200 azaz kétszáz pengő pályadíjat tűz ki dr. *Tóth György* életrajzának megírására.

A pályamunkák beadásának határideje 1944. október 31. A pályamunkák jelíges levéllel ellátva, olvasható írásban, vagy gépírással P. *Szentmártoni Kálmán* főtítkárhoz adandók be. (Kolozsvár, unitárius kollégium.)

Szerkesztésért felel: **Vári Albert.**

Felelős kiadó: **P. Szentmártoni Kálmán.**

Lengyel Albert könyvnyomdája Kolozsvárt, Bólyai-u. 7. Tel. 11-58

Felelős vezető: Lengyel Albert.